

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Sosialdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Sosialdepartementet	
Saksnr.: 2003 01958	Dok.nr.: 55
Arkivkode: 311.1	Journ.dato 05.07.04
Avd.: SRA /SLE	Saksbeh.:
U.off.:	

Deres ref.
200301958-/CSH

Vår ref.
2004/02408 U-A BUL/ero

Dato
02.07.2004

Høring – Forslag til endring i kapittel 1 Utenlandske statsborgeres rett til sosialhjelp i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester mv.

Justisdepartementet viser til Sosialdepartementets brev av 25. mars 2004.

Vi har følgende merknader:

Vi er enig i at det er gode grunner til å la alle utlendinger få rett til råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 4-1. Vi antar dette også omfatter utlendinger med rett til kortvarig opphold i Norge, men det fremgår ikke helt klart av forskriftsutkastet. Det bør vurderes å presisere dette i forskrift til sosialtjenesteloven § 1-2 eller i rundskriv om forskriften.

Vi ser det videre som positivt at unntakene fra kravet om lovlig opphold i store trekk videreføres. Utlendinger som ikke kan dra omsorg for seg selv bør kunne få et visst minimum av sosialhjelp, uavhengig av hvilket grunnlag vedkommende oppholder seg i landet på. Det er etter vårt syn ikke tilstrekkelig å henvise til "ulovfestede nødrettsbetraktninger" eller lignende som rettsgrunnlag for rettigheter av såpass fundamental betydning for den enkelte. Bl.a. ut fra rettsikkerhetsbetraktninger bør en slik rett til et nødvendig minimum av sosialhjelp gå klart fram av regelverket.

Vi legger til grunn at utenlandske innsatte i norske fengsler med lovlig opphold i riket har rett til sosialhjelp ved behov, jf. vårt brev av 18. februar 2004. Når det gjelder utenlandske innsatte med en mer uklar oppholdsstatus, f. eks. personer som har fått endelig vedtak om utvisning – men som ennå ikke er løslatt fra fengselet, legger vi til

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Bård Uleberg
22 24 51 40

grunn at denne gruppen ikke stiller seg noe annerledes i forhold til retten til sosialhjelp enn andre grupper som omhandles i høringsnotatet. Vi har merket oss at Sosialdepartementet skal utarbeide et eget rundskriv der det blant annet vil bli redegjort for, og gitt eksempler på, hva som er lovlig opphold mv. Vi foreslår at man i dette rundskrivet også omtaler eksempler på utenlandske innsatte for å illustrere hva som er lovlig opphold og hvem som har rett til sosialhjelp.

Etter vårt syn er det mye som taler for at utlendingen skal ha rett til nødvendig omsorg, ikke bare frem til vedkommende "har plikt til" å forlate landet, men frem til utlendingen faktisk er *i stand til* å forlate landet. Dette er ifølge forslaget § 1-6 annet ledd den ordningen som skal gjelde for personer med rett til kortvarig opphold i Norge. Vi kan ikke se noen god grunn til at det skulle være forskjeller mellom de to gruppene på dette punktet.

Som Sosialdepartementet påpeker er utgangspunktet og hovedregelen at alle skal ha mulighet til selv å kunne velge bostedskommune. Vilkårene for unntak fra dette utgangspunktet bør spesifiseres i forskriften, slik at det ikke fremstår som kurant å vise personer tilbake til den tidligere bostedskommunen. Det bør derfor komme klarere frem i forslaget § 1-4 annet ledd hva som vil utgjøre "et tilpasset tilbud i bostedskommunen", f.eks. ved at tilbud om deltagelse i introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere gis som eksempel.

I høringsnotatets punkt 3.2 første avsnitt omtales tilfeller hvor sosialtjenesten "positivt vet" at grunnlaget for dokumentasjon om lovlig opphold ikke lenger er som forutsatt. Det foreslås at sosialtjenesten i slike tilfeller "bør" undersøke med utlendingsmyndighetene om den fremlagte dokumentasjonen fremdeles er gyldig.

Formuleringen gir rom for ulik tolkning og praktisering. Etter vår mening er det mer hensiktsmessig å bruke ordet "skal" i stedet for "bør". Det bør være forpliktende for sosialtjenesten å ta kontakt med utlendingsmyndighetene i slike tilfeller, i tillegg til at omformingen vil sikre lik praktisering. Foreslått endring av ordlyden gjelder også for utarbeidelsen av rundskrivet som ble antydnet i høringsnotatet.

Med hilsen

for Harald Aass
seniorrådgiver

Bård Uleberg
førstekonsulent